

pokládá za nerozhodné, zda se stal postup jen na oko, jak žalovaný namítal, ježto prý prvním soudem bylo zjištěno, že námitky žalovaného proti firmě Bratří S. nejsou odůvodněny. Dovolatelka má za to, že postup jako projev vůle, který byl učiněn jen na oko, jest s hlediska § 916 obč. zák. nicotný a že nemohl z něho žalobce nabýti práv. zejména ani oprávnění k žalobě. Proto měl prý býti připuštěn důkaz výslechem stran o tom, že šlo o postup jen zdánlivý. Tomuto právnímu názoru jest přisvědčiti. Jest sice pravda, že dlužník není oprávněn namítati postupníku takové vady smlouvy o postupu, které smí uplatňovati jen smluvní strana, poněvadž dlužník ve smlouvě o postupu není stranou. Je-li však vadnost smlouvy taková, že způsobuje její nicotnost, jest i dlužník oprávněn uplatňovati tuto nicotnost, neboť je-li postup nicotný, není tu postupu vůbec, a v důsledku toho nemůže domnělý postupník míti z něho proti dlužníku práva. Podle § 916 obč. zák. jest však právní jednání na oko nicotným, a jest dlužník oprávněn vznésti tuto námitku a tím popírati postupníkovu oprávněnost k žalobě. Kdyby tedy bylo pravdou, že v souzeném případě přešly směnky s firmy Bratří S. na žalobce obecnoprávním postupem jen na oko, nebyl by žalobce k žalobě oprávněn. Tvrzená vadnost postupu jest tedy pro spor závažná a měl o ní býti proveden nabídnutý důkaz výslechem stran.

Čís. 9737.

Obmezil-li žalobce při jednání o námitkách proti směnečnému platebnímu příkazu žalobu na útraty, jest rozhodnouti usnesením.

Rozhodnutí-li neprávem rozsudkem, jde o útratové usnesení, proti němuž dovolání (dovolací rekurs) jest vyloučen.

(Rozh. ze dne 14. března 1930, Rv I 311/30.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu, v němž byly upraveny útraty na 215 Kč, podal žalovaný námitky. Za jednání obmezil žalobce žalobu na útraty. Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz ohledně útrat v platnosti. Odvolací soud zrušil směnečný platební příkaz i ohledně útrat. V otázce, o niž tu jde, uvedl v důvodech: Pokud odvolání po formelní stránce, poukazujíc na plenární rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 20. května 1924 Pres. 298/24 čís. sb. 3868 vytýká, že bylo nesprávně rozhodnuto rozsudkem místo usnesením, není odůvodněno. Jest správným, že, obmezí-li žalující strana nárok žalobní jen na útraty sporu, má o nich býti rozhodnuto usnesením. Než odvolání přehlíží, že se vydáním směnečného platebního příkazu útraty směnečného platebního příkazu staly jeho součástí, předmětem sporu, nikoliv jen jeho příslušenstvím. To patrně z toho, že ve sporu následkem námitek má býti rozhodnuto, zda platební příkaz zůstává v platnosti, či zda a pokud se zrušuje (§§ 559 a 553 c. ř. s.). Soud první stolice právem proto rozhodl rozsudkem o této části platebního příkazu ve smyslu §§ 559 a 553 c. ř. s.

Nejvyšší soud odmítl dovolání.

D ů v o d y:

Jde o nepřipustný opravný prostředek proti rozhodnutí soudu druhé stolice v otázce útrat podle § 528 první odstavec c. ř. s. Vydáním směnečného platebního příkazu nestaly se útraty v něm přisouzené součástí přisouzené částky, předmětem sporu, nýbrž jich přisouzení bylo rozhodnutím o nákladech podle § 55 c. ř. s. O tom nebylo by vůbec pochybnosti, kdyby byl vešel platební příkaz v moc práva, není však důvodu k pochybnostem ani tím, že byly proti němu podány námitky podle § 557 c. ř. s. Jakmile při jednání o nich omezila žalobkyně nárok na útraty sporu, a soud omezil jednání i rozhodnutí na otázku, kdo má nésti útraty platebního rozkazu, neměl rozhodnouti rozsudkem, nýbrž usnesením, neboť rozhodoval jen o tom, zda žalobkyně má nárok na útraty, o nichž bylo sice rozhodnuto platebním příkazem stejně jako o věci samé, ve skutečnosti však jen usnesením pojatým do příkazu (sr. § 552 první odstavec c. ř. s.). Soud tudíž rozhodl jen o tom, zda toto útratové usnesení má zůstat v platnosti, čili nic, což se mělo státi opět jen usnesením, ježto povaha útrat jako takových se tím nezměnila.

Nezáleží na předpisu §§ 559 a 553 c. ř. s., neboť ten se týče jen rozhodnutí ve věci, rozhodnutí o zažalovaném směnečném penízi, nikoli však o útratách sporu. Z toho vyplývá jako důsledek odmítnutí tohoto dovolání. Napadený rozsudek soudu druhé stolice není v podstatě než útratovým usnesením, nehledíc k výši sporných útrat podle § 448 c. ř. s., a dovolání proti němu jest jen nepřipustným rekuresem, neboť záleží na podstatě rozhodnutí a opravného prostředku, nikoli na jich označení a pojmenování. V dalším postačí poukaz na rozhodnutí čís. 3868 sb. n. s.

Čís. 9738.

Žaloba, již akcionář napadá usnesení valné hromady akciové společnosti, má povahu žaloby úřadovací podle § 228 c. ř. s. Jest na žalobci, by prokázal nejen, že usnesením valné hromady byl porušen zákon nebo stanovy, nýbrž i, že má na brzkém určení neplatnosti usnesení právní zájem, pokud se týče, že se porušení zákona nebo stanov stalo na jeho úkor, třebaž mu nevzešla právě hmotná škoda ve smyslu XXX. hlavy obč. zák.

(Rozh. ze dne 14. března 1930, R II 74/30.)

Žalobu akcionáře proti akciové společnosti, by veškerá usnesení mimořádné valné hromady žalované strany ze dne 2. prosince 1928, jmenovitě volba správní rady, byla prohlášena za neplatná, p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Soud první stolice zamítl žalobní žádost v plném rozsahu, vycházející v podstatě z právního názoru, že přísluší akcionáři právo napadati usnesení valné hromady akciové společnosti pro porušení ustanovení zákonných anebo stanov, však jen za